



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.411.009.01.2019

Pan
Antoni Bury
Burmistrz Miasta Szczyrk
ul. Beskidzka 4
43-370 Szczyrk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

K/19/009 Wykonanie wniosków z kontroli nr P/18/076 Przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w gminach turystycznych.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Szczyrku ¹ , ul. Beskidzka 4, 43-370 Szczyrk.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Antoni Byrdy, Burmistrz Miasta Szczyrk ² , od 1 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania podejmowane w celu realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli nr P/18/076 <i>Przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w gminach turystycznych.</i>
Okres objęty kontrolą	Lata 2018 – 2019 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. 12 grudnia 2019 r.).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Aleksander Górniak, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/319/2019 z 3 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: Urząd lub Gmina.

² Dalej: Burmistrz.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Burmistrz nie zapewnił realizacji wniosku pokontrolnego NIK, dotyczącego zwiększenia liczby kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym nr LKA.410.018.02.2018 z dnia 30 października 2018 r. Działania związane z jego realizacją zostały podjęte dopiero w III kwartale 2019 r., w zakresie i skali, która w ocenie NIK, jest niewystarczająca.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja wniosku pokontrolnego NIK

Opis stanu faktycznego

1. W 2018 r. Delegatura NIK w Katowicach przeprowadziła w Urzędzie kontrolę nr P/18/076 – *Przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w gminach turystycznych*.

W trakcie ww. kontroli ustalono m.in., że w latach 2010-2017 w Mieście Szczyrk nie zapewniono rzetelnej kontroli zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, gdyż objęto nią jedynie od 0,1% (w 2010 r. i 2014 r.) do 6,4% (w 2011 r.) ogółu zbiorników bezodpływowych, w tym w obiektach turystycznych przeprowadzono tylko trzy kontrole tych zbiorników, a przydomowych oczyszczalni ścieków skontrolowano jedynie 5,7% w 2015 r. i 20,8% w 2011 r.

Odnosząc się do ówczesnych wyjaśnień Burmistrza Miasta, że kontrole dotyczące gospodarki wodno-ściekowej w latach 2010-2017 wykonywane były wyłącznie na podstawie zgłaszanych interwencji mieszkańców, w wystąpieniu z 30 października 2018 r. NIK zwróciła w wystąpieniu pokontrolnym⁵ uwagę na fakt, że na konieczność prowadzenia systematycznych kontroli wskazywały wyniki ówczesnych kontroli zbiorników bezodpływowych, gdyż w 97,2% z nich stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono także, iż bieżące kontrole mają na celu sprawdzenie przestrzegania i stosowania przez właścicieli nieruchomości przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK wnosiła o zwiększenie liczby kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 2-17)

W odpowiedzi z dnia 26 listopada 2018 r. na wystąpienie pokontrolne Zastępca Burmistrza Miasta poinformował, że „(...) liczba kontroli w zakresie częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zostanie zwiększona zgodnie z wnioskiem pokontrolnym”.

(akta kontroli str. 19)

Zgodnie z prowadzoną w Urzędzie ewidencją zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków⁶ w okresie od początku 2018 r. do końca III kwartału 2019 r. liczba zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe uległa zmniejszeniu z 830 do 818 sztuk, tj. o 1,4%, a liczba przydomowych oczyszczalni

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Wystąpienie pokontrolne NIK nr LKA.410.018.02.2018, skierowane do Gminy w dniu 30 października 2018 r.

⁶ Prowadzoną w oparciu o wymóg zawarty w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010).

ścieków nie uległa zmianie i wynosiła 53 sztuk. W tym czasie wzrosła liczba obiektów przyłączonych do sieci kanalizacyjnej z 824 do 1138, tj. o 38,1%.

W okresie objętym niniejszą kontrolą siedem podmiotów gospodarczych posiadało decyzję Burmistrza zezwalającą na odbiór nieczystości ciekłych z terenu Gminy Szczyrk. Rzeczywista ilość odbieranych ścieków wzrastała, i tak: w 2017 r. odebrano 3.779,8 m³, w 2018 r. - 5.007,7 m³ (wzrost o 32,5%) i za trzy kwartały 2019 r. - 3.887,7 m³ (77,6% ilości ścieków odebranych w 2018 r.).

(akta kontroli str. 48-49)

Zadania związane z kontrolą opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków przypisane były w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu pracownikom Referatu Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictw, który podlegał Zastępcy Burmistrza Miasta Szczyrk.

W 2018 r. Urząd przeprowadził tylko jedną kontrolę zbiorników bezodpływowych i nie przeprowadzał kontroli przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2019 r., do czasu niniejszej kontroli NIK, przeprowadzono 11 kontroli zbiorników bezodpływowych (co stanowiło 1,3% funkcjonujących w Gminie zbiorników) i podobnie jak w 2018 r. nie przeprowadzono kontroli przydomowych oczyszczalni ścieków. Żadna z ww. kontroli nie była realizowana w obiekcie turystycznym. W ramach powyższych kontroli stwierdzono dziewięć nieprawidłowości w zakresie częstotliwości opróżniania zbiorników.

(akta kontroli str. 20-28, 50)

Na temat sposobu doboru podmiotów do kontroli Z-ca Burmistrza Miasta wyjaśnił, że: *„Nieruchomości poddane kontroli zostały wytypowane na podstawie zgłaszanych interwencji w formie pisemnej, telefonicznej lub osobiście w urzędzie, jak również według kryterium posiadanych możliwości przyłączenia nieruchomości do istniejącej miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej”*.

(akta kontroli str. 43-44, 49, 51-54)

2. Zastępca Burmistrza Miasta w przekazanej NIK informacji z dnia 31 lipca 2019 r., dotyczącej stanu realizacji wniosku pokontrolnego, wskazał m.in., że: *„(...) w związku z większym obciążeniem jednostek samorządu terytorialnego wieloma pracami i zadaniami Urząd Miejski nie posiadał pracownika, który mógłby prawidłowo kontynuować wszystkie prace związane z przestrzeganiem zasad zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi (...)”*. Ponadto poinformował, że od 1 lipca 2019 r. został przyjęty pracownik, który będzie realizował ww. zadania.

(akta kontroli str. 55)

Zgodnie z zakresem czynności nowego pracownika, do jego obowiązków należało m.in. prowadzenie czynności kontrolnych dotyczących gospodarki wodno-ściekowej oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w tym zakresie. Ww. pracownik uczestniczył we wszystkich kontrolach przeprowadzonych w 2019 r.⁷

(akta kontroli str. 56-58)

Ustalenia niniejszej kontroli wskazują, że informacja o sposobie realizacji wniosku pokontrolnego - w zakresie zatrudnienia pracownika, do którego obowiązków należało m.in. prowadzenie czynności kontrolnych, dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, była zgodna ze stanem faktycznym.

⁷ W dwóch w III kwartale 2019 r. i w dziewięciu do dnia zakończenia kontroli NIK, tj. do dnia 12 grudnia 2019 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zawarty w wystąpieniu pokontrolnym NIK wniosek pokontrolny, dotyczący zwiększenia liczby kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, nie został zrealizowany.

Podobnie jak w latach wcześniejszych, nieliczne kontrole prowadzone są głównie na podstawie interwencji mieszkańców, co wskazuje na doraźność podejmowanych działań, a nie planowe zwiększenie nadzoru. Skutkiem braku systematycznych kontroli może być zubożenie zasobów wód powierzchniowych lub podziemnych w wyniku nadmiernego obciążenia ich ładunkiem zanieczyszczeń zawartym w nielegalnie odprowadzanych ściekach.

IV. Uwagi

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na fakt, że wniosek pokontrolny zawarty w wystąpieniu pokontrolnym nr LKA.410.018.02.2018 z dnia 30 października 2018 r. pozostaje aktualny.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 23 grudnia 2019 r.

Kontroler

Aleksander Górnjak
Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach